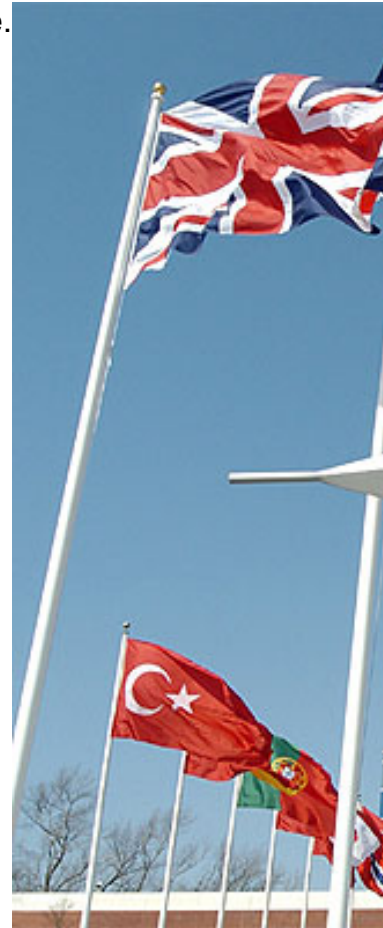

Након покретања руске војне операције у Украјини постало је видљиво да Европа никакве војне одлуке не може да донесе без мешања Вашингтона

Након што је Русија покренула војну операцију у Украјини, Европа је пропустила прилику да појача своју одбрану, оцењују дипломате и стручњаци. Уместо јачања одбрамбене снаге, овај сукоб је појачао војну зависност Европе од Сједињених Америчких Држава, пише „Њујорк тајмс“.

Вашингтон је предводио одговор Запада на потезе Русије, организовао савезнике и војну помоћ, а и послао знатно веће количине оружја Украјини од Европе. Штавише, САД су у свакој прилици одлучивале које ће оружје Кијев добити, а које неће.

Утицај Вашингтона посебно је био видљив у недавној одлуци о испоруци "леопард" тенкова када је немачки канцелар Олаф Шолц оклевао да то одобри, па је под притиском САД пустио.

"Америчко руководство је оставило Европљане без подстицаја да сами развију лидерство у одбрани", сматра немачка аналитичарка при Савету за спољне односе у Вашингтону Лијана Фикс. "Перцепција је да у Европској унији не постоји прави лидер и да САД спроводе родитељство над Бриселом", рекла је она.

Европска унија је одговорила на дешавања у Украјини економским санкцијама против Русије, значајном финансијском помоћи. Укупни војни доприноси држава чланица Украјини процењују се на 12 милијарди евра, а укупна помоћ на скоро 50 милијарди евра.

Француски председник Емануел Макрон још 2017. године покренуо је идеју о заједничкој војци Европе која би имала 5.000 војника састављених од копнене, поморске и ваздушне јединице спремне да интервенишу у било којој ситуацији.

Тај предлог подржао је и председник Русије Владимир Путин који је рекао да намера Европе да оформи властиту војску није само разумљива, већ би била позитивна ствар, преноси РТ Балкан.

"Европа је снажна економска унија и потпуно је природно да желе да буду независни и суверени на пољу одбране и сигурности", рекао је својевремено Путин у Паризу где је присуствовао обележавању стогодишњице од окончања Првог светског рата.

Идеју је подржала и тадашња немачка канцеларка Ангела Меркел, а једино се није свидела америчком председнику Доналду Трампу. Међутим, Макронов предлог за војну независност Европе од САД никада није заживео, напротив, земље Скандинавије покушавају да се придруже Северноатланском савезу чиме ће бити још више зависне од САД.

Разлог за такву неусаглашену војну политику дипломате и експерти виде у томе што не постоји заједничко мишљење о томе како би требало да се заврши рат у Украјини и какав однос земље Европе желе са Русијом и руским председником Владимиром Путином, пише "Њујорк тајмс".

„Немогуће је имати праву европску одбрану без кохерентне европске спољне политике“, оцењује Чарлс Купчан, бивши званичник Обамине администрације и професор међународних студија на Универзитету Џорџтаун.

Рат у Украјини има двојако утицај у Европи, каже Купчан, наводећи да изазива и ново јединство међу Европљанима, али и нове пукотине.

„Постоји веома мала жеља за аутономијом, ако она подразумева удаљеност од Сједињених Држава“, рекао је, „јер је рат нагласио важност америчког војног присуства у Европи и гаранције коју је дала европским савезницима од Другог светског рата“.

Европљани централне и источне Европе, заједно са балтичким нацијама и Британијом, увек су имали неповерење у обећања о аутономној европској одбрани и радили су на томе да Сједињене Државе остану ангажоване у европској безбедности и у НАТО савезу, пише „Њујорк тајмс“.

Они сматрају да је амерички „нуклеарни кишобран“ неопходан за одвраћање Русије. Без обзира шта сматра Вашингтон, Купчан сматра да „овај рат продужава америчко војно присуство у Европи и то задуго“.

Бивши генерални секретар НАТО Андерс Фог Расмусен рекао је да је Макрон поткопао сопствену идеју о европској аутономији својим изјавама и понашањем према Путину, тврдећи да нови европски безбедносни поредак мора да укључи Русију и да Путин не сме бити понижен.

То је створило сумњу у Источној Европи и учинило је мање-више немогућим за Макрона да створи замах иза своје идеје о европској аутономији, рекао је Расмусен.

Све док велике европске силе не могу да се договоре око заједничког односа према Русији, мораће да гледају преко Атлантика и траже безбедносне гаранције од

Сједињених Држава, оцењује Расмусен.

Европски сан је увек био да имамо два главна колективна стуба, један фискални и један одбрамбени, каже директор Немачког савета за спољне односе Гунтрам Волф. Према тој подели, први стуб би стајао на Немачкој, а други на Француској.

Али рат у Украјини је био велики преокрет за европску безбедност", рекао је он, "и Централни и Источни Европљани су одмах схватили да су им САД потребне за њихову безбедност, а Немачка је брзо одлучила исто".

Немачка је тако изнервирала Француску јер је купила америчке борбене авионе Ф-35, уместо да купује европске или чека на дуго одлагани француско-немачко-шпански млазни пројекат.

Слично томе, забринут због своје рањивости на руске нуклеарне ракете средњег домета у Калињинграду, Берлин је шокирао Париз предлажући "Европску иницијативу небеског штита", систем ваздушне и ракетне одбране, у сарадњи са 13 савезника у НАТО-у и Финском, а касније и Шведска би првенствено користила постојећу америчку и израелску технологију, а не европску.

(Политика)